

Vietovė, žemė pakeista žmogumi

Žmogus keičia vietovę nuo senovės. Jo priešistorėje žmonės kerto ir išdegino miškus, kad gautų dirvožemį, kur jie augintų javus ar kitie augalus. Su tolesne raida ariama dirva plėtėsi naudai miškų.

Iki devyniolikto amžiaus nepataikė žmogus vietovė aplink save taip intensyviai, bet pramoninioji revoliucija atnešė didelę pakeitimą. Gamyklos pradėjo augti kaip grybai po lietaus. Žemės ūkio veikla neturi vietovių išvaizdai taip didelę įtaką kaip pramonė; manau ypač žalingą įtaką.

Ryškiausiai žmogus pataiko į vietovę dvidešimtame amžiuje, kada jis elgiasi labai nuožmiai. Jo lozungas aidėjo: įsakysim vėjui, lietai. Pasaulį kreisuoja geležinkeliai, keliai ir autostrados. Pelenai iš šiluminių elektrinių naikina miškus. Intensyvas anglių ir iškasenų iškasimas keista žemę į mėnuolio kraštą. Pasaulis tapo vienu dideliu šiukšlynu. Tikrai paskutinus metu galime stebėti, kad žmogaus elgesys yra geresniam vietai ir gamtai. Galbūt jis nustato, kas yra tikras ponas.

Kiekvienai šaliai yra charakteringa kita vietovė. Kol Lietuva yra lygi, Austrijai yra tipiški aukšti kalnai - Alpi. Suomija vadinama tūkstančio ežerų šalis.

Kurie nors šalys yra prie jūros, kičiuose yra dykuma. Aplink pusiaujo randame sengires, ant šiaurės, už poliaračio randame tik baltą sniegą. Vietovė turi reikšmingą poveikį žmogaus elgesiui. Žmonės pietuose yra temperamentingi, kol žmonės šiaurėje yra užsisklendę ir nekalbūs.

Skaičiau, kad kai kas gimė ir augino žemujoje, nemėgsta kalnų, o kai kas gimė ir augino kalnuose nesijaučia gerai žemujoje.

Kokia vietovė yra tipiška Čekijai? Mūsų šalis yra vidutižemėje/viduje, ji neturi atvirto priėjimo į

jūrą. Paviršius yra kalvotas, valstybės sionas kuria kalnagubriai. Aukščiausias čekų kalnagubris vadinasi Krkonoše, kur irgi stovi aukščiausias čekų kalnas, Sněžka. Kitie kalnynai yra Jeseníky, Beskydy ar Šumava. Žemumos ištiesia aplink didelių upių – Paelbės žemuna (Polabská nížina) aplink Elbės, o Žemu – ir Aukštumoravijos slėnis (Dolno- a Hornomoravský úval) aplink upės Morava. Ilgiausia čekų upė vadinasi Vltava. Kitie svarbios upės yra Elbė, Oderis ir Morava. Čekijoje randame daug ežerų, tvenkinių – daugiausia yra pietinyje Čekijoje, pavyzdžiui Rožmberk ar Svět, ir vandens užtvankų – dydžiausia yra Lipno, taip pat pietinyje Čekijoje.